

ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
Self-Directed Learning Readiness of Nursing Students of the Faculty of
Nursing, Pibulsongkram Rajabhat University
and Related Factors

ฐิติพร แสงพลอย และ ศิลปชัย ฝั้นพะยอม

Thitiporn Saengploy and Sillapachai Fhunpayom*

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Faculty of Nursing, Pibulsongkram Rajabhat University

Corresponding Author e-mail: Sillapachai.f@psru.ac.th

Received: 2025-04-12 Revised: 2026-05-05 Accepted: 2026 -05-18

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 165 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามชั้นปี และสุ่มอย่างง่ายในแต่ละชั้นปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบประเมินความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง และแบบประเมินความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.05$, $SD = 0.20$) และรายด้านทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ได้แก่ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ($r = .43$, $p < .001$) และระดับชั้นปี ($r = .17$, $p = .031$) ในขณะที่อายุ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำสุด และเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับระดับชั้นปี จะช่วยพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำสำคัญ: การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง; ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง; นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This study employed a descriptive correlational research design and aimed to examine self-directed learning readiness and its relationships with personal factors and self-esteem among nursing students at the Faculty of Nursing, Pibulsongkram Rajabhat University. The sample consisted of 165 nursing students from Years 1–4, selected through stratified random sampling by academic year followed by simple random sampling within each stratum. Research instruments included a general information questionnaire, a self-directed learning readiness assessment scale, and a self-esteem assessment scale. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics using Pearson's correlation coefficient.

The findings revealed that self-directed learning readiness, both overall and across all five dimensions, was at a high level ($M = 4.05$, $SD = 0.20$). Factors positively and significantly associated with self-directed learning readiness were self-esteem ($r = .43$, $p < .001$) and academic year ($r = .17$, $p = .031$). In contrast, age, gender, latest cumulative GPA, and high school cumulative GPA showed no statistically significant relationship with self-directed learning readiness.

The findings suggest that enhancing students' self-esteem and implementing year-appropriate instructional strategies can promote self-directed learning readiness among nursing students, thereby supporting their capacity for continuous self-development and fostering lifelong learning.

Keywords: Nursing students; Self-directed learning; Self-esteem

บทนำ (Introduction)

การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ระบบการศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Trilling & Fadel, 2009) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งผลให้สถาบันการศึกษาต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542; พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562) ตามแนวคิด Andragogy ผู้เรียนสามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผนแสวงหาความรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยความสามารถดังกล่าวจะพัฒนาได้ดีเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Knowles, 1975, 1984) โดยเฉพาะการศึกษาพยาบาล ซึ่งเป็นศาสตร์วิชาชีพที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีสมรรถนะทั้งด้านความรู้ ทักษะปฏิบัติทางคลินิก การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง (Self-directed Learning: SDL) จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้สามารถแสวงหาความรู้ใหม่ ปรับตัวต่อองค์ความรู้ทางสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หากผู้เรียนขาดความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง อาจส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้เชิงรุก การฝึกปฏิบัติทางคลินิก และการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพในระยะยาว ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองประกอบด้วยความสามารถและคุณลักษณะหลายด้าน ได้แก่ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง ความสามารถในการสืบค้นข้อมูล และความสามารถในการประเมินตนเอง (มณี อาภาวันทิกุล และคณะ, 2551)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ได้มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ผ่านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ยังขาดการประเมินความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านจิตวิทยา เช่น ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลต่อแรงจูงใจ ความเชื่อมั่น และความสามารถในการกำกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานใน

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน วางแผนส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง กับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 278 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 165 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามระดับชั้นปี (stratified random sampling) และสุ่มอย่างง่ายภายในแต่ละชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของนักศึกษาแต่ละชั้นปี ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 36 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 57 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 38 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 34 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม 3 ชุด ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม ลำสุด เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ผู้วิจัยใช้แบบประเมินที่พัฒนาโดย มณี อาภานันท์กุล และคณะ (2551) จำนวน 31 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง 13 ข้อ ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน 7 ข้อ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง 5 ข้อ ด้านความสามารถในการสืบค้นข้อมูล 3 ข้อ และด้านความสามารถในการประเมินตนเอง 3 ข้อ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ โดยใช้วิธีแบ่งช่วงคะแนนเท่า ๆ กันจากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับต่ำ (1.00–2.33) ระดับปานกลาง (2.34–3.67) และระดับสูง (3.68–5.00) แบบประเมินดังกล่าวมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.97

3. แบบประเมินความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ใช้แบบประเมิน Rosenberg Self-Esteem Scale ของ Morris Rosenberg ฉบับแปลภาษาไทยโดย ทินกร วงศ์ปการันย์ และณัทย วงศ์ปการันย์ (2554) จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก 5 ข้อ และข้อคำถามเชิงลบ 5 ข้อ คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 10–40 คะแนน โดยคะแนนสูงสะท้อนระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับไปทดลองใช้เบื้องต้นกับนักศึกษาพยาบาลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อประเมินความชัดเจนของข้อคำถามและความเหมาะสมของภาษา ก่อนนำไปใช้จริง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 และ .91 ตามลำดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม COA No. 036/2025, PSRU-EC No. 2025-028 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2568

2. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จากนั้นดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามระดับชั้นปี และสุ่มอย่างง่ายภายในแต่ละชั้นภูมิ ตามสัดส่วนที่กำหนด

3. ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย สิทธิในการเข้าร่วมหรือปฏิเสธการเข้าร่วม การรักษาความลับ และสิทธิในการถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ จากนั้นให้ลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)

4. ภายหลังได้รับความยินยอม กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 3 ชุด ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลภายหลังการตอบแบบสอบถาม หากพบข้อมูลไม่สมบูรณ์ จะขอความร่วมมือให้ตอบเพิ่มเติมโดยไม่มีการบังคับหรือชี้แนะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด และเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง และคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ก่อนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ ได้แก่ การกระจายตัวแบบปกติของข้อมูล ความเป็นเชิงเส้นของความสัมพันธ์ และความเหมาะสมของระดับการวัดของตัวแปร จากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 165 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 และเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 มีการกระจายตามสัดส่วนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 36, 57, 38 และ 34 คน ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 19.78 ปี (SD = 1.90) มีเกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุดเฉลี่ย 3.38 (SD = 0.24) และเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเฉลี่ย 3.59 (SD = 0.37)

2. ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.05$, $SD = 0.20$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการประเมินตนเอง ($M = 4.43$, $SD = 0.06$) ด้านความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง ($M = 4.06$, $SD = 0.13$) ด้านความสามารถในการสืบค้นข้อมูล ($M = 4.00$, $SD = 0.04$) ด้านความสามารถในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ($M = 3.94$, $SD = 0.14$) และด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ($M = 3.89$, $SD = 0.10$)

3. ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ผลการวิเคราะห์ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 3.02 คะแนน ($M = 3.02$, $SD = 0.53$)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปร	r	p	ระดับความสัมพันธ์
อายุ	.12	.14	ต่ำ
เพศ	-.08	.31	ต่ำ
ระดับชั้นปี	.17*	.03	ต่ำ
เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด	.06	.46	ต่ำ
เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	.02	.81	ต่ำ
ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	.43**	< .001	ปานกลาง

*หมายเหตุ: * $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ($r = .43$, $p < .001$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับระดับชั้นปี ($r = .17$, $p = .03$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่อายุ เพศ

เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำสุด และเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.05$, $SD = 0.20$) และทุกด้านอยู่ในระดับสูงเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการประเมินตนเอง ($M = 4.43$) และต่ำสุดในด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ($M = 3.89$) ผลดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของ Klunklin และคณะ (2010) ที่ศึกษานักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศไทย จำนวน 272 คน พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูงในทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและการวิเคราะห์อภิธานของ Nazarianpirdosti และคณะ (2021) ที่รายงานว่าการศึกษาจากประเทศไทย ชาวคูเวต อียิปต์ และตุรกี พบระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองอยู่ในระดับสูง รวมถึงสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sadeghi และคณะ (2024) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 96.4 มีความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง

ระดับความพร้อมที่สูงดังกล่าวอาจอธิบายได้จากลักษณะของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง และการส่งเสริมให้นักศึกษามีบทบาทในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาความพร้อมดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิด Andragogy ของ Knowles (1975, 1984) ที่อธิบายว่าผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะจะมีแนวโน้มในการกำกับการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และช่วยยืนยันผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีศักยภาพในการกำกับการเรียนรู้ของตนเอง

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอาจอธิบายได้ว่านักศึกษาพยาบาลได้รับการปลูกฝังให้มีการสะท้อนคิด (reflection) และประเมินผลการปฏิบัติของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในสถานการณ์ฝึกปฏิบัติทางคลินิกที่ต้องมีการประเมินตนเองร่วมกับอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลพี่เลี้ยง การสะท้อนคิดดังกล่าวถือเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้เชิงลึกและการพัฒนาวิชาชีพ (Schön, 1983)

ขณะที่ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้จะยังอยู่ในระดับสูง แต่อาจสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาบางส่วนยังขาดความมั่นใจในการริเริ่มการเรียนรู้หรือการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับประสบการณ์การเรียนรู้เดิมหรือรูปแบบการเรียนการสอนในระดับก่อนอุดมศึกษาที่ยังเน้นการรับความรู้มากกว่าการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น จึงควรมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ (learner autonomy) และสร้างแรงจูงใจภายในของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (Candy, 1991)

2. ระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการรับรู้คุณค่าในตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถ และสามารถยอมรับตนเองได้ในระดับที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของการเรียนพยาบาลที่มีระบบสนับสนุนทั้งด้านวิชาการและด้านจิตสังคม รวมถึงการได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติทางคลินิกซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะและเห็นพัฒนาการของตนเองอย่างเป็นรูปธรรม (Park & Cho, 2022)

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า ประสบการณ์ทางการเรียนและการฝึกปฏิบัติทางคลินิกมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาพยาบาล และส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในระยะยาว (Dancot et al., 2023) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองไม่ได้เป็นเพียงลักษณะส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นผลลัพธ์ของกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพที่ผู้เรียนได้รับ

ในเชิงทฤษฎี ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของปัจจัยด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายใน ซึ่งมีบทบาทต่อการกำกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของบุคคล โดยผู้เรียนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก มีความพยายามในการเรียนรู้ และสามารถเผชิญกับความท้าทายได้ดีกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าปัจจัยด้านการรับรู้ตนเองและความมั่นใจมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเองและความสามารถในการพัฒนาทักษะของนักศึกษาพยาบาล (Dogham et al., 2022)

ในบริบทของประเทศไทย ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล แม้จะอยู่ในระดับไม่สูงมาก แต่สะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้คุณค่าในตนเองเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา (พูนสุข ช่วยทอง และคณะ, 2566)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาจะอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แต่ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วงใกล้ระดับปานกลางอาจสะท้อนให้เห็นว่ายังมีนักศึกษาบางส่วนที่ขาดความมั่นใจในตนเอง หรือมีการรับรู้คุณค่าในตนเองไม่เต็มที่ ซึ่งอาจเกิดจากความกดดันทางการเรียน การงาน หรือความคาดหวังในวิชาชีพพยาบาล โดยมีงานวิจัยที่ชี้ว่าปัจจัยด้านจิตสังคมและประสบการณ์ทางการเรียนมีผลต่อระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาพยาบาล (Dancot et al., 2023)

ดังนั้น การส่งเสริมความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาจึงเป็นประเด็นสำคัญ โดยควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนความมั่นใจในตนเอง เช่น การให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงบวก การสนับสนุนทางอารมณ์ และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนและสนับสนุนการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Park & Cho, 2022)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับชั้นปี และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ($r = .43, p < .001$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่มีขนาดมากที่สุดในการบรรดาตัวแปรที่ศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Dancot และคณะ (2023) ที่พบว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและประสบการณ์การเรียนรู้มีความเชื่อมโยงกับพฤติกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะของนักศึกษาพยาบาล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Cho และ Kim (2021) ที่พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในนักศึกษาพยาบาลชาวเกาหลี ($r = .27, p = .012$) ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า ผู้เรียนที่รับรู้คุณค่าและศักยภาพของตนเองในระดับสูง มักมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ กล้าเผชิญความท้าทาย และพร้อมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิด Self-Determination Theory ที่อธิบายว่า เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานด้านความสามารถ (competence) ความเป็นอิสระในการตัดสินใจ (autonomy) และความสัมพันธ์กับผู้อื่น (relatedness) จะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจภายในและพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Deci & Ryan, 2000; Ryan & Deci, 2020) ซึ่งล้วนเป็นลักษณะสำคัญของผู้เรียนที่มีความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง

นอกจากนี้ ยังมีหลักฐานที่แสดงว่าปัจจัยด้านการรับรู้ตนเอง เช่น ความมั่นใจในความสามารถ (self-efficacy) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งสนับสนุนแนวคิดว่าการรับรู้ตนเองเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อการกำกับการเรียนรู้ (Dogham et al., 2022)

ในบริบทของประเทศไทย ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล แม้ระดับความสัมพันธ์จะไม่สูงมาก แต่สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของปัจจัยด้านจิตวิทยาต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา (พูนสุข ช่วยทอง และคณะ, 2566)

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับขั้นปีกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ($r = .17, p < .05$) สอดคล้องกับผลการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบของ Wong และคณะ (2021) ที่ระบุว่าปีการศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาพยาบาล และสอดคล้องกับ Nazarianpirdosti และคณะ (2021) ที่พบว่ามีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองกับปีการศึกษาและภาคเรียน แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการกำกับการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากขึ้นตามลำดับชั้นปี ส่งผลให้มีโอกาสฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการประเมินการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญของวิชาชีพพยาบาลที่ต้องอาศัยการตัดสินใจทางคลินิก การปรับตัวต่อสถานการณ์ผู้ป่วยที่ซับซ้อน และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดวิชาชีพ

3.3 ตัวแปรที่ไม่พบความสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า อายุ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสมล่าสุด และเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ Sadeghi และคณะ (2024) ที่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวไม่สามารถสะท้อนความสามารถในการกำกับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้โดยตรง โดยเฉพาะเกรดเฉลี่ยสะสมซึ่งสะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในช่วงเวลาหนึ่ง แต่ไม่ครอบคลุมทักษะสำคัญของการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง เช่น การตั้งเป้าหมาย การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การบริหารเวลา และการประเมินตนเอง (Knowles, 1975;

Zimmerman, 2002) นอกจากนี้ การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองยังเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายใน เจตคติต่อการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งอาจไม่ได้สะท้อนผ่านข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง และรายด้านทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับสูง สะท้อนว่านักศึกษา มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับดี ดังนั้นคณะพยาบาลศาสตร์ อาจารย์ผู้สอน และผู้รับผิดชอบหลักสูตร ควรส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และการมอบหมายงานที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งควรออกแบบลำดับการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ขั้นป็นไปจนถึงขั้นสูง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และระดับชั้นปี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นคณะพยาบาลศาสตร์ อาจารย์ผู้สอน และผู้รับผิดชอบหลักสูตร ควรมีการส่งเสริมความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา เช่น การให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงบวก การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และการสนับสนุนด้านจิตสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน รวมทั้งควรมีระบบการให้คำปรึกษาและดูแลนักศึกษาที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการและด้านจิตใจ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และนักศึกษาที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง จึงควรศึกษาตัวแปรด้านจิตวิทยาเพิ่มเติม เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความยืดหยุ่นทางจิตใจ เพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองได้ครอบคลุมมากขึ้น

2. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง จึงสะท้อนว่านักศึกษาชั้นปีต้นอาจยังต้องการการพัฒนาทักษะดังกล่าวมากกว่านักศึกษาชั้นปีสูง ควรมีการออกแบบการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของ

โปรแกรมส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองในนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

3. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังหลายสถาบัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในวงกว้าง และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอน

4. ควรศึกษาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ เช่น รูปแบบการสอน บทบาทของอาจารย์ผู้สอน และบรรยากาศการเรียนรู้ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- ทินกร วงศ์ปการันย์, และ ณัทย วงศ์ปการันย์. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของโรเซนเบิร์ก: การศึกษาในนักศึกษาไทย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 56(1), 59-70.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562). ราชกิจจานุเบกษา.
- พูนสุข ช่วยทอง, พัชรี วรสีหะ, เอก คฤหเดช, และ สุนีย์ เชื้ออวนิชชากร. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเองกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี, 6(1), 46-56.
- มณี อาภาวันทิกุล, รุจิเรศ ธนรักษ์, และ ยุวดี ฤๅชา. (2551). การพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลไทยระดับปริญญาตรี. วารสารสภาการพยาบาล, 23(2), 52-69.
- Candy, P. C. (1991). Self-direction for lifelong learning: A comprehensive guide to theory and practice. Jossey-Bass.
- Cho, M. K., & Kim, M. Y. (2021). Factors influencing self-directed learning readiness and self-esteem in a clinical adult nursing practicum after flipped learning education: Comparison of the contact and untact models. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(4), 1521.

- Dancot, J., Pétré, B., Voz, B., Detroz, P., Gagnayre, R., Triffaux, J. M., & Guillaume, M. (2023). Self-esteem and learning dynamics in nursing students: An existential-phenomenological study. *Nursing Open*, 10(2), 939–952.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The what and why of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268.
- Dogham, R. S., Elcokany, N. M., Ghaly, A. S., Dawood, T. M. A., Aldakheel, F. M., Llaguno, M. B. B., & Mohsen, D. M. (2022). Self-directed learning readiness and online learning self-efficacy among undergraduate nursing students. *International Journal of Africa Nursing Sciences*, 17, 100490.
- Fisher, M., King, J., & Tague, G. (2001). Development of a self-directed learning readiness scale for nursing education. *Nurse Education Today*, 21(7), 516–525.
- Klunklin, A., Viseskul, N., Sripusanapan, A., & Turale, S. (2010). Readiness for self-directed learning among nursing students in Thailand. *Nursing & Health Sciences*, 12(2), 177–181.
- Knowles, M. S. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*. Association Press.
- Knowles, M. S. (1984). *Andragogy in action: Applying modern principles of adult learning*. Jossey-Bass.
- Nazarianpirdosti, M., Janatolmakan, M., Andayeshgar, B., & Khatony, A. (2021). Evaluation of self-directed learning in nursing students: A systematic review and meta-analysis. *Education Research International*, 2021, Article 2112108.
- Park, H., & Cho, H. (2022). Effects of a self-directed clinical practicum on self-confidence and satisfaction with clinical practicum among South Korean nursing students: A mixed-methods study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(9), 5231.

- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2020). Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions. *Contemporary Educational Psychology*, 61, 101860.
- Sadeghi, N., Janatolmakan, M., Rezaeian, S., Rashi, M., & Khatony, A. (2024). Exploring self-directed learning readiness and related factors: The role of time management skills in nursing students. *BMC Medical Education*, 24(1), 1088.
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. Basic Books.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. Jossey-Bass.
- Wong, F. M. F., Tang, A. C. Y., & Cheng, W. L. S. (2021). Factors associated with self-directed learning among undergraduate nursing students: A systematic review. *Nurse Education in Practice*, 54, 103147.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70.